

Pulversortsforsøg 2008

Projektansvarlige: KMC- Annette Dam Jensen

Deltagere: Ytteborg – Kenn Lindholm
Jysk Landbrugsrådgivning – Bente Olsen

Forsøget:

1. optagning

Sort	Ytteborg		Ned-sprøjtet 31/7	Hejmdal		Ned-sprøjtet 31/7
	tdr/ha	pct. tørstof	Relativ Saturna	tdr/ha	pct. tørstof	Relativ Saturna
Saturna	325	23,3	100	432	22,8	100
Lady Rosetta	384	23,3	118	460	23,4	110
Marlen	440	21,2	120	546	21,7	118
Goldika	354	23,8	112	463	24,5	118
Eldena	411	22,6	122	528	22,1	117
Polaris	323	23,3	100	359	23,1	85

LSD: 32,4

LSD: 32,3

2. optagning

	Ytteborg	Ned-Sprøjtet	Hejmdal	Ned-sprøjtet	Gennemsnit % knoldvægt m/
--	----------	--------------	---------	--------------	---------------------------

Sort	29/8			28/8			Hulhed	Grøn farvning	Deforme	Stødpletter	Rust
	tdr/ha	pct tørstof	Relativ Saturna	tdr/ha	Pct tørstof	Relativ Saturna					
Saturna	400	22,4	100	500	23,4	100	1,8	1,1	2,0	0,5	14
Lady Rosetta	466	22,1	115	496	24,1	103	2,3	1,2	0,2	0,5	12
Marlen	524	20,6	117	609	22,6	116	2,0	1,9	5,4	1	3
Goldika	490	25,0	142	551	26,1	127	1,0	1,5	1,4	2	3
Eldena	520	22,3	129	605	23,4	121	0,1	1,2	0,1	0,5	1
Polaris	533	24,4	150	422	24,7	90	0,4	0,1	2,2	2	0

LSD: 76

LSD: 26,9

Forsøgsplan og yderlige detailresultater for enkeltforsøgene kan ses i Nordic Field Trial System 2008 på www.lr.dk/planteavl

At lave en ny sort der egner sig til pulverproduktion er langt fra en nem opgave. Kravene for at en sort egner sig til pulver er store og skrappe. Som avler stilles der krav til at sorten kan give et rimeligt udbytte i marken, samt at den er forholdsvis nem at avle mht både kvælstofhusholdning, skimmelresistens og vandingsforbrug. I fabrikken stilles der krav til tørstofprocenten, kogeegenskaberne, sukkerudvikling mm. Når så produktet skal i gennem den kvalitative bedømmelse stilles der meget skrappe krav til smag, farve, konsistens og vandbindingsevne.

I 2008 afslutter vi en forsøgsserie med 6 forskellige sorter. Saturna er med som målesort da det er den sort der mest anvendes i industrien, og det er et produkt lignende det der kommer af Saturna der skal produceres mht. egenskaber, farve og smag. Den parameter vi som avlere er meget fokuseret på er det relative udbytte i forhold til Saturna. Et højt forholdstal vil sige, at vi høster meget tørstof på vores marker, og at vi derfor har mange kartofler at sende på fabrik. I pulverproduktionen er dette tal mindre væsentlig i forhold til de andre parametre der afgør om det produkt der kommer ud i den anden ende af fabrikken, er et produkt der kan afsættes til kunderne eller ikke. En af de parametre der har en stor økonomisk betydning i pulverfabrikken er tørstofprocenten, da næsten alt vand skal dampes ud af kartoflerne. Derfor tilstræber man at finde en sort der har tæt på 25 % tørstof, eller min. højere tørstof% end Saturna.

Med det argument kan Marlen og til dels Eldena udelukkes som en potentiel ny sort. Eldena bliver i dag brugt som pulversort på flere pulverfabrikker i Tyskland, men vi har ikke haft held af i Danmark at få lavet en tilstrækkelig højt tørstofprocent i sorten. Med kig på tørstofprocenten så er det Goldika der ser ud til at være mest passende, men ved den kvalitative kontrol på mos viser sorten at have for dårlig vandbindingsevne og dermed for dårlig konsistens. Kigge vi på Lady Rosetta der er kendt for at tillægge sig et højt udbytte tidlig på sæsonen, får vi problemer når vi i produktionen kommer ud over de første 14 dage, hvor vi både skal køre flakes og granules. Lady Rosetta giver problemer på kogesiden idet den ikke skal koge lige lang tid for at kunne bruges til henholdsvis flakes og granules. Det stiller os tilbage med en sort som evt. kan bruges - det er Polaris. 2008 er første år Polaris er med i pulversortsforsøget men årets resultater ser spændende ud. Det skal dog her nævnes at det ser meget forskelligt ud på de to lokaliteter hvor forsøgene har været anlagt. Det er især udbyttet der har været svingende mens tørstof% har været forholdsvis stabil. Smag, farve og konsistens er godkendt og små forsøg har

vist at Polaris ikke danner sukker ved opbevaring ved 4°C. Alt dette gør at selv om pulverforsøget lukker ned efter denne sæson så vil Polaris fortsat blive testet, men nu flyttes den til det store melsortsforsøg. Formålet hermed er, at vi mener, at den næste pulversort vi bør finde skal være en multifunktions kartoffel, der måske kan bruges til flere produktioner, så avlerne har flere strenge at spille på. En sort der kan yde noget i marken, men også har både smag, farve, lavt sukkerindhold ved lave temperaturer samt en god vandbindingsevne - det er målet!